

6 Bymiljø og utbygging

6 Bymiljø og utbygging

6.1 Innledning

6.2 Utbygging og juridisk

6.3 Miljø

6.4 Stavanger eiendom

6.5 Park og vei

6.6 Idrett

6.7 Vann og avløp

6.8 Renovasjon

6.9 Plan og anlegg

6 Bymiljø og utbygging

Bymiljø og utbygging prioriterer fortsatt det langsiktige arbeidet mot et mer bærekraftig Stavanger, en grønnere by. Det skal tilrettelegges for å nå utfordrende mål for boligbyggingen. Samtidig utfordrer befolkningsveksten og strammere økonomiske tider at målene for vedlikehold av kommunens bygningsmasse og uteområder knyttes til skoler, barnehager og sykehjem.

6.1 Innledning

Den grønne byen

Bymiljø og utbygging har ansvar for å tilrettelegge for en stor del av kommunens klima- og miljøinnsats. Økende lokale utslipp av klimagasser, spesielt fra transport, gjør det stadig vanskeligere å nå målene i klima- og miljøpolitikken. Stavanger kommune, nabokommuner, nasjonale myndigheter og samfunnet for øvrig må iverksette tiltak som drar i samme retning.

Klima- og miljøinnsatsen er i all hovedsak knyttet til følgende tiltak:

- Kompetansen og erfaringene fra *Framtidens byer* skal videreføres gjennom tverrfaglig samhandling og langsiktig planlegging.
- Det nye femårige EU-prosjektet *Triangulum*, et fyrårn-prosjekt for Smarter Cities and Communities, tar til i 2015. Stavanger kommune bidrar med lokal prosjektledelse og et innovativt delprosjekt på energistyring i bygg.
- Prosjektet med energitiltak i kommunale bygg skal utvikles videre og det vil bli foreslått flere energitiltaksprosjekter i årene som kommer.
- Stor sykkelsatsing gjennom flere prosjekter støtter opp om sykkelløftet og viser retning.
- Et prøveprosjekt med giftfri bekjempelse av ugras utvides til alle områder i kommunen.
- Kartlegging og analysing av bunnen i havneområdene fortsetter etter oppdrag fra statlige myndigheter.
- IVAR IKS er i gang med å planlegge det nye helautomatiske sorteringsanlegget for avfall. Med det forventes at kildesorteringsgraden, som allerede er høy i Stavanger, øker ytterligere.

Kompetanse om konsekvenser av klimaendringene benyttes i arbeidet vårt. Løsninger for å håndtere store nedbørsmengder på kort tid må inn i arealplanleggingen, og byggeprosjektene må holde høy kvalitet. Klimamessige belastninger og ødeleggelser på bygg og uteområder krever mer og bedre vedlikehold og er utfordrende med tanke på Stavanger sin økonomiske situasjon.

Kommunens klima- og miljøinnsats rapporteres jevnlig. Rapporten baseres på en rekke kvalitetssikrede parametere.

Utbygging og investeringsprosjekter

Arbeidet med å nå målet om 1250 nye boliger årlig er ambisiøst og krevende. Aktivitetsnivå innenfor tilrettelegging for utbygging og kjøp av arealer til offentlige formål tilpasses trangere økonomiske rammer og må derfor underlegges en enda tydeligere prioritering. Kommunen må i større grad enn tidligere prioritere å sikre arealer til offentlige formål når større områder reguleres til bolig.

Prioriterte satsingsområder i planperioden er relatert til utbygging av Stavanger Forum-området, Urban Sjøfront, Bjergstedvisjonen, utviklingen i Jåttåvågen, Nytorget og Friområdeprosjektet. I tillegg fortsetter de pågående forhandlinger om grunn og utbygging i alle hovedutbyggingsområdene som er regulert eller under regulering. Dette gjelder [Nore Sunde](http://www.stavanger.kommune.no/no/Tilbud-tjenester-og-skjema/Bolig-bygg-og-eiendom/Utbyggingsprosjekter/Nore-Sunder/) (<http://www.stavanger.kommune.no/no/Tilbud-tjenester-og-skjema/Bolig-bygg-og-eiendom/Utbyggingsprosjekter/Nore-Sunder/>), [Madla-Revheim](http://www.stavanger.kommune.no/no/Tilbud-tjenester-og-skjema/Bolig-bygg-og-eiendom/Utbyggingsprosjekter/Madla---Revheim/) (<http://www.stavanger.kommune.no/no/Tilbud-tjenester-og-skjema/Bolig-bygg-og-eiendom/Utbyggingsprosjekter/Madla---Revheim/>), [Jåttå Nord](http://www.stavanger.kommune.no/no/Tilbud-tjenester-og-skjema/Bolig-bygg-og-eiendom/Utbyggingsprosjekter/Jatta-nord/) (<http://www.stavanger.kommune.no/no/Tilbud-tjenester-og-skjema/Bolig-bygg-og-eiendom/Utbyggingsprosjekter/Jatta-nord/>) og [Atlanteren](http://www.stavanger.kommune.no/no/Tilbud-tjenester-og-skjema/Bolig-bygg-og-eiendom/Utbyggingsprosjekter/Atlanteren/) (<http://www.stavanger.kommune.no/no/Tilbud-tjenester-og-skjema/Bolig-bygg-og-eiendom/Utbyggingsprosjekter/Atlanteren/>).

Drift og vedlikehold

Bymiljø og utbygging har ansvar for alle tekniske tjenester som vann, avløp, renovasjon, alle kommunale

gater og uterom, parker, idretts- og naturområder og alle kommunale bygg og eiendommer. En viktig del av arbeidsoppgavene er å ivareta verdien av alle bygg, eiendommer, tekniske anlegg og uteområder.

Vedlikeholdsstrategi for kommunens bygningsmasse og uteområder i tilknytting til skoler, barnehager og sykehjem ble vedtatt i bystyret i september 2013. Den omfatter registrering og analyse av den tekniske tilstanden til byggene og uteområdene. Ut i fra registreringen og analysene er det estimert et samlet vedlikeholdsetterslep på kr 2,38 mrd.

Aktivitetsnivået innenfor vedlikehold tilpasses trangere økonomiske rammer. Dette medfører at det vil ta lenger tid å ta igjen vedlikeholdsetterslepet enn tidligere forutsatt, samt at nytt etterslep kan oppstå.

Renholdstjenester og grønt vedlikehold i Tasta bydel konkurransenutsettes med en systematisk benchmarking mellom interne og eksterne utførere. Det skal utvikles gode metoder for benchmarking, med sikte på å utvikle mer effektive tjenester på området.

Beholde og rekruttere

Høyere lønnsnivå i privat sektor gjør det mer krevende for teknisk sektor å beholde og rekruttere kompetent arbeidskraft. For å sikre både kompetanse og handlekraft må evnen til å formidle at Stavanger kommune tilbyr utviklende og givende arbeidsoppgaver, og med det framstår som en attraktiv arbeidsplass, styrkes.

6.2 Utbygging og juridisk

6.2.1 Tjenestebeskrivelse

Utbygging og juridisk følger opp utbyggingspolitikken gjennom koordinering av kommunens utbyggingsoppgaver og tilrettelegging for nybygging. De to stabene har ansvar for kommunens ubebygde eiendommer og andre eiendommer som skal utvikles.

Utbygging og juridisk sikrer arealer og tomter til ulike kommunale utbyggingsbehov. Eksempler på dette er teknisk-, grønn- og sosial infrastruktur som veier, parker, skoler, sykehjem, kommunale boliger og idrettsanlegg.

I tillegg til gjennomføringen av prioriterte utbyggingsprosjekter som Bjergstedvisjonen, Stavanger Forum og Nytorget ivaretar avdelingen prosjektledelsen for Framtidens byer (<http://www.stavanger.kommune.no/no/Tilbud-tjenester-og-skjema/Natur-og-miljo/Internasjonalt-engasjement/Nasjonalt-samarbeid/Framtidens-Byer/>) i Stavanger.

Juridisk stab arbeider i hovedsak med kjøp, salg og avtaleinngåelser knyttet til eiendom, samt forvaltning av skjenkepolitikk.

Økonomi for Utbygging og juridisk 2015-2018		2015	2016	2017	2018
	Opprinnelig vedtatt netto driftsramme 2014	4 169	4 169	4 169	4 169
Endringer:					
205	Lysefjorden utvikling Urban sjøfront	850	850	850	850
206	Leieinntekter, utbyggingsavdelingen	-7 800	-7 500	-7 500	-7 500
207	Effektiviseringskrav	-100	-100	-100	-100
Korrigert netto budsjettrammer 2015-2018		-2 881	-2 581	-2 581	-2 581

Tabell 6.1 Økonomi for Utbygging og juridisk 2015-2018. Beløp i 1000 kr. Budsjettrammen vil bli justert for helårseffekten av lønnsoppgjørskostnad 2014

6.2.2 Prioriterte oppgaver i planperioden

Legge til rette for utbygging

Aktivitetsnivå innenfor tilrettelegging for utbygging og kjøp av arealer til offentlige formål, som skole, barnehage, idrett, kommunale boliger, park og friområder tilpasses trangere økonomiske rammer.

Rådmannen vil arbeide for å finne løsninger for å bruke arealer mer effektivt. Også sambruk og gjenbruk av bygg er aktuelle virkemidler.

Bystyret har vedtatt et mål om å bygge 1250 boliger årlig i Stavanger. Å legge til rette for utbygging av teknisk infrastruktur som veier, kollektivfelt, gang- og sykkelveier, parker, idrettsanlegg, skoler og barnehager er imidlertid ressurskrevende.

En andel av boligene som bygges skal være en del av en sosial boligbygging i kommunal regi, herunder bofellesskap, omsorgsboliger, kommunale utleieboliger og etablererboliger.

I forbindelse med behandlingen av *Handlings- og økonomiplan 2014–2017* vedtok bystyret å vurdere å opprette et utbyggings- og tomteselskap. Rådmannen følger opp dette vedtaket blant annet ved å utrede

ulike modeller, utfordringsbilder, målsettinger og hva kommunens rolle kan og bør være i arbeidet med å sikre boligproduksjonen i Stavanger.

Nye steg i byomformingsområdene

Av de tidligere industri-, anleggs- og trafikkområdene, har kommunen til nå hatt en aktiv rolle i Urban Sjøfront og Jåttåvågen. I [Urban Sjøfront](http://www.stavanger.kommune.no/no/Tilbud-tjenester-og-skiema/Bolig-bygg-og-eiendom/Utbyggingsprosjekter/Urban-sjofront/) skal det i kommende fireårsperiode bygges over 1000 boliger. I [Jåttåvågen 2](http://www.stavanger.kommune.no/no/Tilbud-tjenester-og-skiema/Bolig-bygg-og-eiendom/Utbyggingsprosjekter/Jattavagen-2/) vil den sørlige delen bli klargjort for utbygging. I første omgang vil dette dreie seg om å selge delfelt K3 til bolig og kontor og sikre areal til regulert skoletomt og grøntområde.

Realisering av folkebadet vil også ha stor betydning for utviklingen av området. Her skal konkurransen avsluttes i 2015 med påfølgende regulering for feltene K1 og K2.

I forbindelse med revisjon av *En god by å bo i – Utbyggingsplan 2011–2015* ble både [Paradis–Hillevåg](http://www.stavanger.kommune.no/no/Tilbud-tjenester-og-skiema/Bolig-bygg-og-eiendom/Utbyggingsprosjekter/Paradis---Hillevag/) og [Forus Øst](http://www.stavanger.kommune.no/no/Tilbud-tjenester-og-skiema/Bolig-bygg-og-eiendom/Utbyggingsprosjekter/forus-ost/) prioritert, i tillegg til Urban Sjøfront og Jåttåvågen 2. Rådmannen vil i perioden prioritere de områdene der kommunen allerede har tatt en rolle som tilrettelegger av den overordnede infrastrukturen, det vil si i Urban Sjøfront og Jåttåvågen 2.

I de øvrige områdene må kommunen prioritere planarbeidet, og sikre at planene er teknisk og økonomisk gjennomførbare, samt at de ivaretar kommunens behov for arealer til offentlige tjenestetilbud.

Arealer til offentlige formål i hovedutbyggingsområdene

De pågående forhandlingene fortsetter om grunn og utbygging i alle hovedutbyggingsområdene som er regulert eller under regulering. Dette gjelder [Nore Sunde](http://www.stavanger.kommune.no/no/Tilbud-tjenester-og-skiema/Bolig-bygg-og-eiendom/Utbyggingsprosjekter/Nore-Sunde/), [Madla-Revheim](http://www.stavanger.kommune.no/no/Tilbud-tjenester-og-skiema/Bolig-bygg-og-eiendom/Utbyggingsprosjekter/Madla---Revheim/), [Jåttå Nord](http://www.stavanger.kommune.no/no/Tilbud-tjenester-og-skiema/Bolig-bygg-og-eiendom/Utbyggingsprosjekter/Jatta-nord/) og [Atlanteren](http://www.stavanger.kommune.no/no/Tilbud-tjenester-og-skiema/Bolig-bygg-og-eiendom/Utbyggingsprosjekter/Atlanteren/).

Etter hvert som reguleringsplaner blir vedtatt, er det utfordrende å sikre arealer til kommunale utbyggingsbehov. Det vil komme utstrakte krav fra private grunneiere og utbyggere om å få kjøpe arealer som er regulert til idrett, park, sykehjem, skoler og andre offentlige formål.

Strategiske oppkjøp av uregulerte arealer til offentlige formål på lengre sikt blir vanskelig å prioritere i perioden.

Arbeid etter Framtidens Byer

Prosjektet [Framtidens byer](http://www.stavanger.kommune.no/no/Tilbud-tjenester-og-skiema/Natur-og-miljo/Internasjonalt-engasjement/Nasjonalt-samarbeid/Framtidens-Byer/) (FB) avsluttes i 2014. Kommunen vil bruke noe ressurser i 2015 på å implementere essensen av arbeidet i kommunens organisasjon, og i kommuneplanen for 2014-2029. Å arbeide langsiktig og på tvers av sektorene er mer bærekraftig, og det betyr at satsingen på økt samhandling, tverrfaglig prosjektarbeid og bedre, mer helhetlige beslutningsgrunnlag (saksfremlegg) fortsetter.

Stavanger er, sammen med Eindhoven og Manchester, tildelt et femårig fyrtårn-prosjekt i EUs program for Smarter Cities and Communities. Prosjektet handler om å gjennomføre konkrete innovative forsøk i

fullskala og utveksle kompetanse og erfaringer med andre byer. Stavanger kommune skal lede det lokale arbeidet i samarbeid med Greater Stavanger, Lyse Energi, Rogaland fylkeskommune og Universitetet i Stavanger, samt delta med eget prosjekt på energistyring i bygg i regi av Stavanger eiendom.

Kommunen er medlem av organisasjonen Norwegian Green Building Council (<http://ngbc.no/om-breem>), og har eierskap i BREEAM-Nor. BREEAM er et kvalitetsprogram- og verktøy som kommuner og byggebransje nå tar i bruk for å følge opp nasjonale og internasjonale miljøkrav. Utbyggingsområdet Madla – Revheim er et BREEAM-pilotprosjekt.

Videreutvikle Stavanger Forum

Den videre utviklingen av Stavanger Forum-området (<http://www.stavanger.kommune.no/no/Tilbud-tjenester-og-skjema/Bolig-bygg-og-eiendom/Utbyggingsprosjekter/Stavanger-Forum-info/>) som konferanse- og idrettsområde vil kreve ressurser i 2015 og 2016. Omfanget vil avhenge av om et planlagt hotell langs fasaden av Stavanger idrettshall blir ferdigstilt til ONS 2016. Eie- og driftsform av energisentralen i området må avklares. I tillegg vil det være behov for oppfølging av avtalene som er inngått med ulike aktører i området.

Realisere Bjergstedvisjonen

Rådmannen er engasjert i videreutviklingen av de resterende tomtene i Bjergstedområdet. Avtale med utbyggere om salg av hotelltomten Sandvigå 11 og nabotomten med tilhørende utbygging av kaiområdene er i gang. Her planlegges arkitektkonkurranse med påfølgende detaljreguleringsplan, som vil være ferdig i løpet av 2015. Kommunen inngår avtale om festetomt med Studentsamskipnaden i Stavanger med plass til boliger for rundt 170 studenter.

Opsjonsavtalen for nytt hovedkontor for SR-Bank på Bybergstykket følges opp med en salgsavtale når reguleringsplanen er godkjent.

Kulturorg Nytorget og nytt tinghus

Realiseringen av Kulturorg Nytorget vil kreve betydelige ressurser, særlig mot slutten av perioden. Prosjektet er en oppfølging av et bystyrevedtak i forbindelse med behandlingen av *Handlings- og økonomiplan 2014–2017*. Kommunen skal tilrettelegge for opparbeidelse av Nytorget med tilliggende areal, og samtidig for utbygging av det nye Tinghuset. Prosjektet gjennomføres for å sikre at også de offentlige arealene i området oppgraderes. Kommunen må ta stilling til parkeringsløsning og sørge for relokalisering av Ungdom og fritid, som i dag holder til i Metropolis, den tidligere politistasjonen.

Slutføre Friområdeprosjektet

Bystyret vedtok Kommunedelplan for idrett og friluftsliv ([http://www.stavanger.kommune.no/Documents/Kommunedelplan%20for%20idrett,%20fysisk%20aktivitet%20og%20naturopplevelser](http://www.stavanger.kommune.no/Documents/Kommunedelplan%20for%20idrett,%20fysisk%20aktivitet%20og%20naturopplevelser/Kommunedelplan%20for%20idrett,%20fysisk%20aktivitet%20og%20naturopplevelser.pdf)) 21.9.2009, med blant annet dette vedtaket om prioritering og gjennomføring: «Innen 2022 skal alle regulerte friarealer gjennom prosjekt friområde være sikret.» De siste årene har i større grad vært benyttet til grunnerverv. De kommende årene vil rådmannen prioritere utbygging av turveier og – områder ved Boganes (Plan 2144), mellom Boganes og Frøystad (Plan 1811) og ved skytebanen ved Hafrsfjord (Plan 2292).

Orden i utleieavtaler

Juridisk vil i perioden foreta en omfattende gjennomgang av avtaler om utleie av grunn og bygg som kommunen eier. Målet er at utleie til eksterne leietakere blir mer i samsvar med kommunens retningslinjer om tidsbestemte avtaler til markedspris.

6.3 Miljø

6.3.1 Tjenestebeskrivelse

Miljøavdelingen i kommunen arbeider med ulike tema relatert til bærekraftig utvikling og har ansvar for at tiltakene gjennomføres i alle avdelinger, som en del av den daglige planleggingen, forvaltningen og driften.

En bærekraftig samfunnsutvikling imøtekommer behovene til dagens generasjon, uten å redusere og ødelegge kommende generasjoners muligheter for å dekke sine behov.

Økonomi for Miljø 2015-2018		2015	2016	2017	2018
	Opprinnelig vedtatt netto driftsramme 2014	4 549	4 549	4 549	4 549
Endringer:					
202	Forurenset Sjøbunn	500	500	500	500
203	Justering av prosjektene "Endring av reisevaner" og "Miljøsøndag"	-400	-400	-400	-400
204	Effektiviseringskrav	-100	-100	-100	-100
Korrigert netto budsjettammer 2015-2018		4 549	4 549	4 549	4 549

Tabell 6.2 Økonomi for Miljø 2015-2018. Beløp i 1000 kr. Budsjettammen vil bli justert for helårseffekten av lønnsoppgjørskostnad 2014

6.3.2 Prioriterte oppgaver i planperioden

Rapportere på klima- og miljøplanen

[Klima- og miljøplan 2010-2025](http://www.stavanger.kommune.no/Documents/Natur%20og%20milj%C3%B8/Aktuelt/Klima-ogmiljøplan2010-2025_190510_rev.zip.pdf) (http://www.stavanger.kommune.no/Documents/Natur%20og%20milj%C3%B8/Aktuelt/Klima-ogmiljøplan2010-2025_190510_rev.zip.pdf) er det overordnede dokumentet for arbeidsoppgavene i avdelingen. Planen er samordnet med kommuneplanen som ble vedtatt i 2011.

Miljøavdelingen arbeider med å lage 75 gode og kvalitetssikrede indikatorer, som skal vise effekten av kommunens klima- og miljøarbeid. Ett eksempel er bedre dokumentasjon på endring i bruk av sykkel som transportmiddel, som er en del av kommunens sykkelsatsing.

Den første årsberetningen på kommunens oppfølging av klima- og miljøplanen legges fram i 2015.

Videreføre Framtidens byer-prosjekter

Når Framtidens Byer (FB) nå sluttføres, vil Miljøavdelingen videreføre disse prosjektene:

- *Strategi for energi- og varmeløsninger i regionen* er innarbeidet i utkast til ny kommuneplan. Strategien følges opp med energiutredninger for utbyggingsområdene Atlanteren, Madla – Revheim og Nore Sunde. Strategien peker på flere oppgaver, som vil bli fulgt opp i den regionale samarbeidsgruppen, der Greater Stavanger har sekretariat.
- Prosjektet *Oljefri Nord-Jæren*, med fjerning av oljekjeler og erstatning av olje med fornybare eller klimanøytrale energikilder, fortsetter i tre år til.

Agenda 21 Stavanger, miljøvern for folk på jobb og hjemme

Agenda 21 har sitt utspring i FNs konferanse for miljø og utvikling i Rio i 1992. Miljøavdelingen samarbeider med næringslivets stiftelse *Grønn By* i Agenda 21-arbeidet:

- Samarbeidet med nabokommunene om miljøsertifisering av bygg. Den gjennomførte Miljøfyrtårn-sertifiseringen av kommunale bygg krever kontinuerlig oppfølging og jevnlig resertifiseringer.
- Miljøveiledning for småbarnsfamilier, borettslag, velforeninger og ulike virksomheter fortsetter.
- Arrangementene Grønn frokost, Earth Hour, Fairtrade-dagen, Verdens miljøverndag og Miljøsøndag er viktige for å synliggjøre klima- og miljøutfordringene og mulige løsninger.
- Klimasiddis, en mobilisering av innbyggere og husholdninger for å nå klima- og miljømål, førte i 2013 til et samarbeid med Urban Sjøfront og Selvaag bygg. Dette arbeidet videreføres i andre utbyggingsområder og som verktøy for borettslag og velforeninger.
- Arbeidet med å øke andelen økologisk mat og drikke i kommunale virksomheter fortsetter, men i mindre omfang enn i 2014 på grunn av redusert statlig støtte. Arbeidet skjer i samarbeid med Ullandhaug Økologiske Gård, Fylkesmannen og andre.

Mer miljøvennlige reisevaner

Som et ledd i kommunens arbeid med transportutfordringene i regionen, bistår Miljøavdelingen bedrifter som vil legge om til mer miljøvennlige reisevaner for sine ansatte. Også i planperioden fortsetter kommunen å tilby informasjon og tiltakspakker for å kartlegge reisevaner og mobilisere for mer sykling. Arbeidet er også en del av Sykkelløftet (<http://sykkelloftet.no/>).

Hvor forurenset er havnebassenget?

Arbeidet med å kartlegge forurensing i havnebassenget (<http://www.stavanger.kommune.no/no/Tilbud-tjenester-og-skjema/Natur-og-miljo/Ren-og-sunn-by/Forurenset-sjobunn/>) fortsetter. Prosjektet er 70-80 prosent støttet av Klima- og forurensingsdepartementet (Klif). Klif har utpekt 17 havner i landet hvor de pålegger lokale myndigheter å kartlegge og å vurdere tiltak for å begrense skadene fra forurensete sedimenter på sjøbunnen. Kartlegging, analyser og vurdering av om det må gjøres tiltak i sjøen pågår. I 2015 vil de første områdene ved Hundvåg og Buøy få en klargjort status.

Internasjonalt arbeid

Evalueringen av et tiårig demokrati- og miljøsamarbeid med vennskapsbyen Antsirabé på Madagaskar er forsinket som følge av landets politiske situasjon. Avsluttende møte for dette KS-støttede prosjektet er utsatt til 2015. Et mulig nytt prosjekt med Antsirabé og Madagaskar for å videreføre erfaringene til andre kommuner er fortsatt under vurdering i dialog med KS. Fredskorps-arbeidet er lagt i bero, men det er etablert kontakt med Universitetet i Stavanger for eventuell videreføring av tema som kommunen har jobbet med i Madagaskar. Også Stavangers vennskapsby Nablus i Palestina støttes med midler til klimatiltak. Det skal utvikles et tettere samarbeid med byer som ligger langt framme på miljø- og klimatiltak i Europa. Stavanger er godkjent som assosiert medlem i Eurocities (<http://www.eurocities.eu/>) og Miljøavdelingen følger opp mulige samarbeidsprosjekter i 2015 og fremover.

6.4 Stavanger eiendom

6.4.1 Tjenestebeskrivelse

Stavanger eiendom ivaretar rollen som eier og forvalter av alle kommunale bygg som består av om lag 2500 boliger, 53 skoler, 82 barnehager og om lag 350 andre eiendommer med bygg. Dette utgjør et samlet areal på ca. 750 000 m². Bygningsmassen representerer en antatt samlet verdi på mer enn kr 13 mrd.

Stavanger eiendom har i tillegg ansvar for planlegging, prosjektering og gjennomføring av kommunale byggeprosjekt og selvbyggerordningen.

Økonomi for Stavanger eiendom 2015-2018		2015	2016	2017	2018
	Opprinnelig vedtatt netto driftsramme 2014	-279 492	-279 492	-279 492	-279 492
Driftskonsekvenser av investeringer:					
54	Økte vedlikeholds- og renholdsutgifter til nye bygg	20 300	31 100	52 250	59 550
Endringer:					
236	Forsikring bygg	1 200	1 400	1 600	1 800
237	Volumøkning, bofellesskap og omsorgsboliger, husleieøkning	-1 900	-5 500	-5 950	-5 950
238	Strøm nødaggregat, private ideelle sykehjem	4 500	0	0	0
239	Kommunale boliger, effekt av tidligere års regulering av husleie	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
240	Tilskudd til presteboliger	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
241	Vedlikehold for administrasjons- og formålsbygg, reduksjon	-23 950	-3 050	21 950	31 950
242	Bortfall av leieutgifter til Forsvarsbygg	-1 300	-1 300	-1 300	-1 300
243	Generell reduksjon teknisk drift Forus	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
244	Effektiviseringskrav	-950	-950	-950	-950
Korrigert netto budsjettrammer 2015-2018		-288 592	-264 792	-218 892	-201 392

Tabell 6.3 Økonomi for Stavanger eiendom 2015-2018. Beløp i 1000 kr. Budsjettrammen vil bli justert for helårseffekten av lønnsoppgjørskostnad 2014

6.4.2 Prioriterte oppgaver i planperioden

Vedlikehold av bygg

På bakgrunn av en omfattende tilstandsanalysene på kommunale bygg utført i 2013, er det foretatt en kostnadsestimering for rehabilitering av bygningsmassen for å komme opp på brukbar eller bra standard. Vedlikeholdsetterslepet ble beregnet til kr 2,0 mrd. Korrigert for bygg som ikke er i daglig bruk, samt bygg som er planlagt revet/solgt, utgjør vedlikeholdsetterslepet kr 1,85 mrd.

Kategorisering av standard for forvaltning, drift og vedlikehold (FDV) av kommunens bygningsmasse tar utgangspunkt i Holte-modellen. Modellen har tre satser for løpende FDV. Lav sats som kun innebærer forfallende vedlikehold, og som vil gradvis nedjustere standard på bygg. Middels sats som medfører

verdibevarende vedlikehold, og høy sats som gir mulighet for utvikling av byggene basert på standardheving og forskriftskrav.

Nåværende FDV-budsjett utgjør 89 prosent av Holte-modellen lav sats. Sammenlignet med verdibevarende vedlikehold, definert som Holte – middels sats, framkommer en årlig budsjettunderdekning på kr 221 mill. Budsjettjustering til verdibevarende vedlikehold må skje over en lengre periode enn kommende fireårsperiode.

Sparer energi i kommunale bygg

Stavanger eiendom gjennomfører et omstillingsprosjekt innen energiledelse og effektiv drift. Prosjektet er inne i sitt andre år og vil bli ferdigstilt i 2016. Målet er å nedjustere energiforbruk i de 49 kommunale byggene som er med i prosjektet med 25 prosent. I planperioden vil rådmannen prioritere tiltak i eksisterende bygg og gjennomføre lønnsomme energitiltak, men også sikre gode energiløsninger i rehabiliteringer og nybygg. For å nå de ambisiøse målsetningene i kommunens klima- og miljøplan vil det foreslås flere energitiltaksprosjekter i årene som kommer. I kommende planperiode er avdelingens mål å sertifisere seg i energiledelse gjennom den internasjonale standarden NS-EN ISO 50001:2011 (<http://www.standard.no/no/Nettbutikk/produktkatalogen/Produktpresentasjon/?ProductID=525400>).

Stavanger eiendom skal gjennomføre et av de lokale fullskalaforsøkene i EU-fyrtårn-prosjektet *Triangulum*. Stavanger skal, sammen med Eindhoven og Manchester teste ut innovative løsninger for mer bærekraftige bysamfunn i en femårsperiode fra 2015. Prosjektet tar utgangspunkt i allerede vedtatte planer og handler om å videreutvikle systemer for energioppfølging, og bidra til at bygg for offentlige formål blir smartere.

Bekjempelse av legionella

Bekjempelse av legionella blir et prioritert område også i kommende fireårsperiode. Høsten 2014 ble det vedtatt nye rutiner for håndtering av legionella i dusjanlegg, som gjør det lettere å vurdere om bygg skal holdes stengt eller ikke dersom rutinekontroller avdekker funn av legionella. Et forskningsprosjekt i samarbeid med IRIS ferdigstilles i 2015 og vil danne grunnlag for bedre risikostyring og risikokommunikasjon ut mot brukerne.

Nye nasjonale krav utfordrer

Stavanger eiendom har ansvar for å følge opp stadig nye nasjonale krav til byggeiere. Det er knyttet stor usikkerhet til hva slike krav vil bety økonomisk for kommunen. Innen utgangen av 2020 er det blant annet et nasjonalt mål at alle offentlige bygg skal være universelt utformet. Det er ikke kjent om det vil bli noen statlige støtteordninger for dette arbeidet. I tillegg skal nye krav og pålegg innen brann, miljørettet helsevern, innemiljø og brukertilpasning etterleves. Tilpassing til nye pedagogiske metoder og utbygging av tele- og datanett i byggene er eksempler på brukertilpasning. Kostnadene til dette kommer i tillegg til ordinært vedlikehold.

6.5 Park og vei

6.5.1 Tjenestebeskrivelse

Park og vei har ansvaret for å forvalte, vedlikeholde, bygge og utvikle alle kommunale utendørs områder og anlegg. I tillegg til dette har Park og vei ansvar for Stavanger botaniske hage (<http://stavanger.kommune.no/botaniskhage>) og Stavanger friluftssenter (<http://www.stavanger.kommune.no/no/Tilbud-tjenester-og-skjema/Kultur-idrett-og-fritid/Fritid1/Friluftsliv/Stavanger-friluftssenter/>).

Forvaltningen omfatter trafiksikkerhet, tilrettelegging for torg- og uteservering, midlertidige trafikkomlegginger, trefelling, godkjenning av planer for tiltak på kommunale uteområder, gravemeldinger, sikkerhetstilsyn for lekeutstyr i offentlige områder, arealtillatelse for utendørs arrangementer, naturforvaltning, viltforvaltning og forvaltning av kommunale båthavner (<http://www.stavanger.kommune.no/no/Tilbud-tjenester-og-skjema/Kultur-idrett-og-fritid/Fritid1/Batliv1/Bathavner/>) og kolonihager (<http://www.stavanger.kommune.no/no/Tilbud-tjenester-og-skjema/Kultur-idrett-og-fritid/Fritid1/Friluftsliv/Parker-og-friomrader/kolonihager/>).

Park og vei fastsetter standard, bestiller og kvalitetssikrer vedlikeholdet av de kommunale uteområdene. Tjenestene har hittil i hovedsak vært kjøpt fra Stavanger Natur- og Idrettsservice KF, men tjenestene for Tasta bydel blir fra november 2014 kjøpt fra en annen leverandør.

Økonomi for Park og vei 2015-2018		2015	2016	2017	2018
	Opprinnelig vedtatt netto driftsramme 2014	147 302	147 302	147 302	147 302
Driftskonsekvenser av investeringer:					
44	Framkommelighet	400	800	1 200	1 600
45	Trafikksikkerhet og miljø	300	600	900	1 200
46	Etterslep vedlikehold park, friområder og aktivitetsanlegg	200	400	600	800
47	Nye anlegg	600	1200	1 800	2 400
48	Plasser, veien og torg ved Stavanger konserthus IKS	200	400	600	800
Endringer:					
208	Biologisk mangfold	250	500	750	1 000
209	Ny drifts- og vedlikeholdsavtale med Lyse	100	200	300	400
210	Vedlikeholdsetterslep uteområder, kommunale bygg	250	250	250	250
211	Økt tilskudd til friluftsområdene, Attende, Arboret	350	450	600	750
212	Uteservering, økt avgift	-500	-500	-500	-500
213	Småbåthavn, økte leieinntekter	-500	-500	-500	-500
214	Rammereduksjon park og vei	-400	-400	-400	-400
215	Vedlikehold gater og veier, økt rensing av gatesluk, reduksjon	-2 050	-2 050	-2 050	-2 050
216	Drift og vedlikehold sentrum, reduksjon	-1 800	-1 800	-1 800	-1 800
217	Vedlikehold parker, friområder og utendørs idrettsanlegg, reduksjon	-4 250	-4 250	-4 250	-4 250
218	Bruk av sommerblomster, julebelysning, reduksjon	-350	-350	-350	-350
219	Bidrag fra vertskommune under festival, reduksjon	-1 200	-700	-1 200	-700
220	Tilskudd til private lekeplasser, avvikling	-450	-450	-450	-450
221	Effektiviseringskrav	-950	-950	-950	-950
Korrigert netto budsjettrammer 2015-2018		137 502	140 152	141 852	144 552

Tabell 6.4 Økonomi for Park og vei 2015-2018. Beløp i 1000 kr. Budsjettrammen vil bli justert for helårseffekten av lønnsoppgjørskostnad 2014

6.5.2 Prioriterte oppgaver i planperioden

I den kommende perioden blir aktivitetsnivå innenfor både utvikling- og vedlikehold tilpasset trangere økonomiske rammer.

I en slik situasjon vil Park og vei særlig prioritere tiltak og områder for barn og unge. Det betyr trafikksikkerhet, miljøgater/gatetun, skolegårder, barnehager, lekeplasser, nærmiljøanlegg, nabolagsparker, sosiale møteplasser og idrettsanlegg.

Tilrettelegge for en økende befolkning

I tilretteleggingen for en økende befolkning skal Park og vei delta i overordnet planlegging og gjennomføre konkrete tiltak. Også i denne sammenheng gjelder de nevnte prioriteringene og prosjekter som Park og vei allerede er i gang med.

Folkehelse i nærnatur og trafikksikring

Park og veis viktigste bidrag til Stavanger kommunes satsing på folkehelse i perioden blir trafikksikkerhetsarbeidet og tilrettelegging for friluftsliv i nærmiljøet. Områder i Stavanger med lav levekårsindeks vil bli prioritert.

Folkehelsesatsingen [52 hverdagsturer](http://www.stavanger.kommune.no/52) (<http://www.stavanger.kommune.no/52>) skal, i samarbeid med Stavanger Turistforening og andre aktuelle deltakere, videreutvikles og videreføres i hele perioden.

Stavanger på sykkel

For å koordinere og sørge for gjennomføring av den vedtatte [satsingen på sykkel](http://www.stavanger.kommune.no/sykkel) (<http://www.stavanger.kommune.no/sykkel>) som transportform i Stavanger er organisasjonens kompetanse styrket. Gjennom samordning av planlegging, utbygging, holdningskampanjer, drift og vedlikehold skal sykkelandelen i Stavanger økes. Satsingen er også et bidrag til å løse utfordringer for framkommelighet på veiene i regionen, og vil kreve betydelige ressurser i årene som kommer. I tillegg til egne ressurser forutsettes det betydelige bidrag fra Jærenpakke 2.

Vedlikehold med begrenset verdibevaring

Arbeid med vedlikehold av veier, uteanlegg og friområder for å bevare verdiene blir mer utfordrende enn det har vært.

På bakgrunn av tilstandsanalysene på uteanlegg ved skoler, barnehager og sykehjem utført i 2013, har avdelingen foretatt en kostnadsestimering for rehabilitering av uteområdene til en god standard som innebærer at områdene har normal slitasje og er vedlikeholdt. Vedlikeholdsetterslepet ble beregnet til kr 380 mill., eks. etterslep på skolegårder, kr 50 mill., som rehabiliteres gjennom *prosjekt skolegårder*. Forskyving av vedlikeholdsarbeidet kan gi et ytterligere forfall og økning av vedlikeholdsetterslepet.

Prosjekt skolegårder, videreføres på samme nivå i kommende periode. Vedlikeholdet gjennomføres slik at ytterligere forfall i teknisk tilstand og aktivitetsverdi i størst mulig grad unngås.

Det er avdekket et betydelig etterslep i vedlikehold av bruer og kaier som kommunen har ansvar for. For enkelte anlegg er det av sikkerhetshensyn innført begrensninger i trafikk og bruk. Det er i perioden ikke avsatt ressurser til forvaltning eller rehabilitering av disse.

Skjøtsel av de store friområdene krever kontinuerlig oppmerksomhet for å sikre effektiv ressursbruk. Det er et stort behov for å utvikle metoder som er mer effektive og miljøvennlige. Ett eksempel er overgang til giftfri ugraskontroll, som gjennomføres på alle uteområder fra og med 2015.

Valg av materialer og løsninger i de tre prioriterte urbane områdene; Stavanger sentrum, Bjergsted og Stavanger Forum, holder et høyere nivå enn resten av byens uteområder. Rådmannen vil tilstrebe et så godt vedlikehold som mulig innenfor gitte rammer.

Forvaltningen av Tasta bydel blir en særlig utfordring. Vedlikeholdet skal gjennomføres av en privat entreprenør, foreløpig ut 2016. I tillegg skal Hinna bydel forvaltes på samme måte av Stavanger Natur- og Idrettservice for å kunne få et riktig sammenligningsgrunnlag mellom tradisjonell kommunal og konkurranseutsatt drift. Oppfølging og kvalitetssikringen vil kreve betydelige ressurser og prioritering i parkseksjonen i årene som kommer.

Handlekraftig organisasjon og attraktiv arbeidsgiver

Arbeidet med å komplettere og operasjonalisere bestiller- og forvaltningssystemene vil bli prioritert gjennom hele perioden. Dette vil gi bedre oversikt over hva kommunen faktisk forvalter i park- og veisektoren, noe som igjen vil danne grunnlag for mer effektiv planlegging av drift og vedlikehold.

Rådmannen vil i perioden prioritere å få avklart forholdet mellom privat og offentlige veier og å få på plass en hensiktsmessig forvaltning av bruer og kaier.

6.6 Idrett

6.6.1 Tjenestebeskrivelse

Idrettsavdelingens hovedoppgave er å legge til rette for den organiserte idrettsaktiviteten på kommunens utendørs idrettsanlegg, i idrettshaller, svømmehaller, skolelokaler og skolebasseng.

Avdelingen fordeler treningstid til brukerne av anleggene. Idrettsrådet vil fra 2015 tildele treningstid på de anleggene som den organiserte idretten bruker på kveldstid, som idrettshaller og utendørsanlegg. Etter tildelingen vil idrettsavdelingen være ankeinstans.

Avdelingen har også ansvar for å levere brukertjenester til idrettslagene og andre brukere, i forbindelse med ulike arrangement i idrettsanleggene.

Andre viktige oppgaver er å fordele ulike tilskudd og å gjennomføre behovsanalyser som grunnlag for politiske beslutninger i forbindelse med utbygging av nye idrettsanlegg.

Økonomi for Idrett 2015-2018		2015	2016	2017	2018
	Opprinnelig vedtatt netto driftsramme 2014	110 455	110 455	110 455	110 455
Driftskonsekvenser av investeringer:					
49	Kvernevik svømmehall, drift fra november 2015	700	4 250	4 250	4 250
50	Hundvåg svømmehall, drift fra april 2015	2 850	4 250	4 250	4 250
51	Drift og vedlikeholdsutgifter av utstillingshall	400	400	400	400
52	Dobbel idrettshall Hetlandshallen, drift fra juli 2018	0	0	0	600
53	Drift Nye Gamlingen	0	0	1 500	1 500
Endringer:					
222	Leie og driftsutgifter for bruk av areal i idrettshaller/utstillingshaller	8 300	10 800	10 800	10 800
223	Leieinntekter ONS, utgår i 2015 og 2017	1 050	0	1 050	0
224	Volumøkning, billettpriser Kvernevik og Hundvåg svømmehall	-1 200	-1 500	-1 500	-1 500
225	Økning av billettpriser i svømmehallene	-500	-1 000	-1 500	-2 000
226	Beach volleyball World Tour Stavanger 2014-2016	0	0	-2 500	-2 500
227	Leieinntekter OTD	-700	0	-700	0
228	Gamlingen stenges fom september 2015	-750	-750	-750	-750
229	Redusert forbruk på andre driftsutgifter	-1 650	-1 650	-1 650	-1 650
230	Redusert renhold garderobes, materiellkjøp, morgentrening, sommerstenging m.v. (NIS)	-1 950	-1 950	-1 950	-1 950
231	Reduserte utbetalinger på større idrettsarrangement	-700	-700	-700	-700
232	Reduksjon i tilskuddet til idretten (drift av Idrettsrådet)	-350	-350	-350	-350
233	Reduksjon i anleggstilskudd	-350	-350	-350	-350
234	Redusert driftstilskudd til idrettslag	-900	-900	-900	-900
235	Effektiviseringskrav	-150	-150	-150	-150
Korrigert netto budsjettrammer 2015-2018		114 555	120 855	119 705	119 455

Tabell 6.5 Økonomi for Idrett 2015-2018. Beløp i 1000 kr. Budsjettrammen vil bli justert for helårseffekten av lønnsoppgjørskostnad 2014

6.6.2 Prioriterte oppgaver i planperioden

AktivBy som bookingsystem og informasjonsverktøy

Idrettsavdelingen satte bookingsystemet og informasjonsverktøyet [AktivBy \(https://aktivby.stavanger.kommune.no/\)](https://aktivby.stavanger.kommune.no/)

i drift våren 2014. Avdelingen vil det første driftsåret arbeide for å få flest mulig av våre brukere til å ta i bruk systemet, slik at innbyggerne får raskere informasjon og svar på sine forespørsler om bruk av anleggene.

Følge opp fagplanen for idrett 2014-2029

Rådmannen vil fortsatt legge til rette for å bygge idrettsanlegg som prioriteres i *Fagplan for idrett 2014-2029* og *Kommuneplan for idrett, fysisk aktivitet og naturopplevelse 2010–2022*.

I første omgang bidrar Idrettsavdelingen med å realisere de to nye svømmehallene (http://sharepoint/steder/prosjektplassen/hop2013_2016/HP%2020152018/H%AFP%20hoveddokument%201/de%20to%20nye%20sv%BFmmehallene) på Hundvåg og i Kvernevik. De vil bli åpnet for bruk i 2015. I tillegg pågår arbeidet med å realisere folkebad i Jåttåvågen.

Legge til rette for flere innendørsaktiviteter

Idrettsavdelingen vil arbeide for å legge til rette for flere idrettsaktiviteter i nye haller. Flere haller vil bli tatt i bruk i planperioden, blant annet Hjertelagshallen, Forum Expo, ny idrettshall i Siddishallen, Vikinghallen – ny idretts- og fotballhall og idrettshallene ved bedriftsidrettsanlegget på Forus.

6.7 Vann og avløp

6.7.1 Tjenestebeskrivelse

Vann og avløp har ansvaret for Stavanger kommunes vann- og avløpsanlegg og tjenester forbundet med utbygging, forvaltning, drift og vedlikehold av disse. Virksomheten er gebyrfinansiert med hjemmel i *Lov om kommunale vass- og kloakkavgifter*. Vann og avløp har også en rekke tilsynsoppgaver og er organisert etter bestiller-utførermodellen. Fullt bemannet har fagavdelingen 50 medarbeidere fordelt på tre seksjoner. Prosjektering og anleggsutførelse av investeringsprosjektene ivaretas av Plan- og anleggsavdelingen.

Økonomi for Vann og avløp 2015-2018		2015	2016	2017	2018
	Opprinnelig vedtatt netto driftsramme 2014	-9 195	-9 195	-9 195	-9 195
Endringer:					
245	Fastledd, IVAR	1 222	3 460	8 696	15 547
246	Mengdevariabelt ledd, IVAR	2 044	3 962	10 192	18 109
247	Bemanningsøkning iht. hovedplan	350	700	1 050	1 400
248	Driftsutgifter/generell prisstigning	2 907	3 582	4 271	4 973
249	Avskrivninger	950	2 013	2 913	3 813
250	Renter restkapital	1 923	2 484	2 926	3 344
251	Bruk/avsetning til selvkostfond	-4 666	-2 403	5 597	5 597
252	Gebyrer/gebyrøkning	-4 730	-13 798	-35 645	-52 783
253	Fastledd, IVAR	1 403	3 841	4 562	5 731
254	Mengdevariabelt ledd, IVAR	1 740	5 510	5 800	6 670
255	Bemanningsøkning iht. hovedplan	350	700	1 050	1 400
256	Driftsutgifter/generell prisstigning	4 127	4 874	5 635	6 412
257	Avskrivninger	1 665	3 110	4 448	5 786
258	Renter restkapital	3 092	3 124	3 501	3 843
259	Gebyrer/gebyrøkning	-12 863	-21 159	-24 996	-29 842
Korrigert netto budsjettrammer 2015-2018		-9 681	-9 195	-9 195	-9 195

Tabell 6.6 Økonomi for Vann og avløp 2015-2018. Beløp i 1000 kr. Budsjettrammen vil bli justert for helårseffekten av lønnsoppgjørskostnad 2014

6.7.2 Prioriterte oppgaver i planperioden

Klimautfordringer

Vann og avløps hovedforpliktelse, som er å levere vann og motta avløpsvann på en forsvarlig måte, blir påvirket av klimaendringene. Mer nedbør og høyere vanntemperatur i vannkilden påvirker kvaliteten på råvannet. Hyppigere forekomster av store nedbørsmengder på kort tid gjør at avløpsnettets kapasitet oftere

blir overskredet, og dette fører til flere oversvømmelser.

Mer nedbør med høyere intensitet og stigende havnivå fører også til at overløpene oftere trer i funksjon, sjønære anlegg får mer drifts- og vedlikeholdsproblemer, og sjøen blir mer forurenset. For å forebygge uønskede klimakonsekvenser på best mulig måte har Vann og avløp et ansvar for å påvirke at arealplanleggingen i kommunen prioriterer flomveier og metoder for å fordrøye og forsinke vannet.

Stavanger kommune må styrke kompetansen på området og bygge anlegg som er robuste nok til å håndtere større vannmengder på kort tid. En forsvarlig klimaberedskap innebærer også at drift og vedlikehold av vann- og avløpsnett holder et forsvarlig nivå.

Drift og vedlikehold av avløpsnett

Vann og avløp følger opp avløpsforskriften, som tilfredsstiller kravene i EU's avløpsdirektiv. Den har innvirkning på alle aktivitetene til avløpsverket. Særlig gjelder dette kravene til:

- kapasitet på avløpsnett og reduksjon av fremmedvann. Fremmedvann er overvann som utilsiktet havner i ledningsnett.
- reduksjon av overløpsdrift og forurensende utslipp
- oppgradering av avløpspumpestasjonene
- fornying av i gjennomsnitt én prosent av avløpsledningene årlig.

God og sikker vannforsyning

For å opprettholde, eller forbedre kvaliteten og sikkerheten i vannforsyningen, arbeider Vann og avløp for å:

- redusere vannlekkasjer og bruddhendelser
- intensivere arbeidet med rengjøring og sikring av ledninger og kummer
- fornye i gjennomsnitt én prosent av vannledningene årlig
- kontinuerlig vurdere og overvåke sikkerheten og kvaliteten i vannforsyningen.

Redusere miljøkonsekvenser

Vann og avløp bidrar til å redusere utslipp av forurensende stoffer til vannmiljøet. Derfor må fagavdelingen også arbeide for å redusere andre miljøskadelige utslipp som følge av egne aktiviteter. Viktige tiltak i perioden for å oppnå dette vil være å:

- redusere energiforbruket
- redusere transportbehovet
- vurdere valg av materiell og miljøbelastningen ved produksjon, montering, bruk og gjenbruk (livsløpsvurderinger).

6.8 Renovasjon

6.8.1 Tjenestebeskrivelse

Fagavdelingen Renovasjon skal sikre innbyggerne i Stavanger økonomisk effektive og miljøvennlige avfallstjenester preget av et høyt servicenivå. Avdelingen har ansvar for, samt bestiller all innsamling av husholdningsavfall. Den forvalter abonnementene og driver informasjons- og motivasjonstiltak. Renovasjon er også myndighet i saker knyttet til forurensning og forsøpling. Fagavdelingen kjøper inn alle innsamlings- og behandlingstjenester fra private eller interkommunale avfallsselskap.

Økonomi for Renovasjon 2015-2018		2015	2016	2017	2018
	Opprinnelig vedtatt netto driftsramme 2014	140	140	140	140
Standard- og volumendringer:					
260	Økt leveringsgebyr og -mengde til IVAR	1 905	3 267	4 663	6 095
261	Renovasjonen IKS og Norsk gjenvinning, volumøkning	2 410	4 308	6 280	8 278
262	Kalkulerte finanskostnader	117	-63	-255	-440
263	Generell prisstigning innkjøpte varer og tjenester	1 023	1 825	2 503	2 062
264	Gebyrer/generell gebyrøkning	-3 572	-8 005	-11 480	-14 605
265	Bruk av bundet fond	-1 883	-1 332	-1 711	-1 390
Korrigert netto budsjettammer 2015-2018		140	140	140	140

Tabell 6.7 Økonomi for Renovasjon 2015-2018. Beløp i 1000 kr. Budsjettammeren vil bli justert for helårseffekten av lønnsoppgjørskostnad 2014

6.8.2 Prioriterte oppgaver i planperioden

Sortering av avfall i et automatisk sorteringsanlegg

IVAR IKS har vedtatt bygging av et sorteringsanlegg for restavfall som trolig vil være i drift rundt årsskiftet 2016/2017. I denne sammenhengen er det viktig å utrede hvilke omlegginger som må til i kommunen, sammenlignet med dagens innsamlingsordninger. Hensikten er å gi innbyggerne best mulig service, kombinert med økt gjenvinningsgrad og kostnadseffektiv drift. Når anlegget kommer i drift, vil Renovasjonsavdelingen avvikle de rundt 60 ubetjente miljøstasjonene for plast- og glassemballasje.

Videreutvikle hentavfall.no

Bestillingsordningen for grovavfall, hageavfall og farlig avfall er en ubetinget suksess. I planperioden vil rådmannen arbeide for å utvide ordningen til å omfatte glassemballasje og tekstiler. Dette er et ledd i det kontinuerlige arbeidet med å yte best mulige renovasjonstjenester til lavest mulig pris for innbyggerne.

6.9 Plan og anlegg

6.9.1 Tjenestebeskrivelse

Plan og anlegg har ansvar for prosjektering og bygging av offentlige vei-, vann- og avløpsprosjekter som utføres i regi av Stavanger kommune.

Her inngår også teknisk tilrettelegging i de kommunale utbyggings- og transformasjonsområdene, i tillegg til godkjenning og oppfølging av vann- og avløpsanlegg i private utbyggingsprosjekter. Totalt utgjør dette et årlig investeringsvolum på rundt kr 150 mill., fordelt på 30–40 prosjekter.

Plan og anlegg utfører også oppdrag for andre aktører med ansvar for infrastrukturtiltak, som Statens Vegvesen, Lyse AS, IVAR IKS og ulike tele- og kabelselskaper. Koordinering av disse infrastrukturtiltakene er en viktig og utfordrende del av avdelingens oppgaver.

6.9.2 Prioriterte oppgaver i planperioden

Plan og anlegg vil legge vekt på å videreutvikle avdelingens konkurransekraft, gjennomføringsdyktighet og kvalitet i prosjektene. Videre vil samhandlingen med de andre infrastrukturaktørene bli prioritert i perioden. Brukere av tjenestene skal oppleve kommunen som effektiv, dyktig og serviceinnstilt.

Samhandling i egenregidriften

Plan og anlegg arbeider med å øke samhandlingen mellom kommunens egne anleggslag, for å oppnå raskere framdrift og økt konkurransekraft. Prosjektet fortsetter utover i perioden.

Bedre kvalitet på prosjektene

For å nå målene om å oppnå avtalt kvalitet i prosjektene, vil avdelingen videreutvikle kvalitetssystemet med vekt på kontroll og verifikasjon, slik at man unngår feil i plan- og byggefasen.

Bedre samhandling med andre som graver

Rådmannen vil styrke samhandling mellom aktørene som tilrettelegger infrastrukturen i det offentlige rom. Arbeidet i VA-forum sammen med IVAR IKS og eierkommunene fortsetter. Det samme gjør samarbeidet med Lyse AS, Telenor, Statens vegvesen og andre aktører i graveklubben, som ble opprettet i 2011.

Plan og anlegg deltar også i et nasjonalt samarbeidsforum i regi av Norsk vann for å videreutvikle arbeidet med samordningen av ledninger i grunnen.

Bedre samordning av prosjektene gir mindre belastning for de som blir berørt av anleggsarbeidene og effektiviseringsgevinst for aktørene. Kommunen vil høste resultater av arbeidet ut over i planperioden.

Helse, miljø og sikkerhet i anleggene

I arbeidet med å levere konkurransedyktige prosjekter med høy kvalitet til rett tid, er det viktig å ikke gå på akkord med helse, miljø og sikkerhet. I tekniske produksjonsenheter som Plan og anlegg er det kontinuerlige HMS-arbeidet ekstra viktig.